

Coimisiún na Scrúduithe Stáit
State Examinations Commission

Leaving Certificate 2016

Marking Scheme

Croatian

Higher Level

Note to teachers and students on the use of published marking schemes

Marking schemes published by the State Examinations Commission are not intended to be standalone documents. They are an essential resource for examiners who receive training in the correct interpretation and application of the scheme. This training involves, among other things, marking samples of student work and discussing the marks awarded, so as to clarify the correct application of the scheme. The work of examiners is subsequently monitored by Advising Examiners to ensure consistent and accurate application of the marking scheme. This process is overseen by the Chief Examiner, usually assisted by a Chief Advising Examiner. The Chief Examiner is the final authority regarding whether or not the marking scheme has been correctly applied to any piece of candidate work.

Marking schemes are working documents. While a draft marking scheme is prepared in advance of the examination, the scheme is not finalised until examiners have applied it to candidates' work and the feedback from all examiners has been collated and considered in light of the full range of responses of candidates, the overall level of difficulty of the examination and the need to maintain consistency in standards from year to year. This published document contains the finalised scheme, as it was applied to all candidates' work.

In the case of marking schemes that include model solutions or answers, it should be noted that these are not intended to be exhaustive. Variations and alternatives may also be acceptable. Examiners must consider all answers on their merits, and will have consulted with their Advising Examiners when in doubt.

Future Marking Schemes

Assumptions about future marking schemes on the basis of past schemes should be avoided. While the underlying assessment principles remain the same, the details of the marking of a particular type of question may change in the context of the contribution of that question to the overall examination in a given year. The Chief Examiner in any given year has the responsibility to determine how best to ensure the fair and accurate assessment of candidates' work and to ensure consistency in the standard of the assessment from year to year. Accordingly, aspects of the structure, detail and application of the marking scheme for a particular examination are subject to change from one year to the next without notice.

I. dio [30 bodova]

1. Objasnite svojim riječima sljedeće pojmove: [5 bodova]

- a) poklonike (1) *onaj koji pokazuje ljubav ili oduševljenje prema komu ili čemu; ljubitelj*
- b) prinose (5) *prihod od imanja*
- c) blagonaklono (7) *dobrohotno, dobroćudno, dobronamjerno*
- d) „donijeti smislene odluke” (2) *donijeti odluke koje imaju smisla, koje utječu na vrijednost ili svrhu čega*
- e) „žive održivije živote” (8) *žive živote čiji su kvaliteta i standard na višoj razini, ali zbog čega nije narušen globalni ekološki sustav*

2. Opišite, na temelju teksta, ali svojim riječima, Ivanovu pokretnu kućicu. Što ona sve ima, a što joj nedostaje? [5 bodova]

Ivan u svojoj pokretnoj kućici ima jednostavnu tuš-kadu, galeriju na kojoj je smješten krevet, osnovnu opremu za kuhanje i nekoliko spremišnih prostora, uključujući smočnicu. Ivan ima i povrtnjak i voćnjak, a WC se nalazi izvan kućice. U svojoj kućici Ivan nema izvor električne energije, osim jednog akumulatora koji po noći koristi za rasvjetu.

3. Objasnite, na temelju teksta, na što vlasnici mobilnih domova moraju pripaziti pri odabiru lokacije za svoje pokretne kućice? [5 bodova]

Budući da vlasti ne gledaju dobronamjerno na sve one koji žele pronaći alternativne načine stanovanja, iznimno je važno držati se zakona koji kampiranje, u što ulaze i pokretne kućice, dopušta samo u službenim kampovima i na mjestima određenima kao mjesta na kojima je dopušteno kampiranje izvan kampova.

4. Sugovornik je odlučio živjeti bez stalnog izvora električne energije. Opišite, na temelju teksta, ali svojim riječima, zašto se odlučio na takav život i koje su posljedice takvoga života? [5 bodova]

Sugovornik se odlučio na život bez električne energije jer na kraju užurbanog radnog dana koji provodi u zatvorenom prostoru pred računalom želi uživati u tišini i miru koji ga okružuju u njegovoj kućici smještenoj u prirodi. Smatra da je na poslu dovoljno izložen medijima i informacijama koje potiču na potrošački način života i ne želi tim sadržajima biti izložen u svoja četiri zida. Miran i tih život u skladu s prirodom blagotvorno utječe na njegov duh i tijelo, kao i saznanje da je za zadovoljstvo i zadovoljenje potreba potrebno vrlo malo.

5. U osmome odlomku autorica navodi sljedeće: „pokret malih domova šalje poruku širu od one na osobnoj razini”. Pojasnite, na temelju teksta, na kakvu se to širu poruku odnosi? [5 bodova]
Iako se na prvi pogled čini da su dobrobiti od života u malim domovima uglavnom financijske naravi i da se odnose na znatno smanjenje životnih troškova pojedinca, odabir takvoga načina života ima značajan utjecaj i na ekološku održivost, budući da takvi pojedinci troše manje građevinskog materijala, manje stvari, manje energije i manje iskorištavaju zemlju. Poruka koju takav način života šalje poruka je o nužnosti pronalaska alternativnih načina života nasuprot onome konzumerističkom u kojemu je kvaliteta života izjednačena s količinom stvari koju posjedujemo, s veličinom kuće i okućnice, vrijednošću i količinom namještaja, a zanemareni duh i istinske ljudske vrijednosti.
6. Nakon što ste pročitali tekst, mislite li da biste i sami mogli živjeti načinom koji je odabrao Ivan? Iscrpno opišite razloge zbog kojih biste ili ne biste odabrali takav način života. [5 bodova]

Na primjer:

Mogao/mogla bih tako živjeti zato što sam vrlo osjetljiv/a na pitanja održivog razvoja i očuvanja okoliša. Mislim kako suvremeni način života ne čini dovoljno za zaštitu okoliša.

Mogao/mogla bih tako živjeti zato što obožavam prirodu i smatram kako je život u skladu s prirodom i njezinim zakonima jedini ispravan i istinski način življenja.

Mogao/mogla bih tako živjeti zato što bi bilo lijepo imati pokretnu kućicu i stvoriti si mogućnost mijenjanja adrese bez uobičajenog stresa i problema koje preseljenje obično donosi. Povremena promjena okoliša ima povoljan učinak na naš način razmišljanja i život općenito.

Želio/željela bih tako živjeti zato što smatram kako se sreća ne nalazi u posjedovanju stvari, nego u razvijanju svojega unutarnjeg života te u mirnom postojanju u skladu s prirodom.

Ne bih mogao/mogla tako živjeti zato što sam ovisan/ovisna o modernoj tehnologiji, volim živjeti udobno i ugodno te imati mogućnost korištenja svih dosega moderne tehnologije.

II. dio

[30 bodova]

„Komfort nije stvar materijalnog obilja, nego zadovoljstva unutarnje sigurnosti. [...] Nakon zadovoljenja osnovnih materijalnih potreba, najvažniji je unutarnji doživljaj života.”

Komentirajte, vlastitim riječima (minimalno 100 riječi), ovu misao.

Na primjer:

Iako su ekonomski napredak i poboljšanje životnog standarda neupitno neke od pozitivnih posljedica potrošačkog načina života, takav način života sa sobom donosi i mnoštvo negativnih posljedica. Neke od najzabrinjavajućih su zagađenje okoliša, neodrživo iskorištavanje prirodnih resursa, narušavanje ljudskih prava u manje razvijenim dijelovima svijeta, duhovno propadanje.

Ljudi danas žive u uvjerenju da je imati isto što i biti te da se uspjeh i zadovoljstvo u životu poistovjećuju s materijalnim obiljem.

Takav način života otupljuje, puni naše ormare i stanove, ali prazni naš duh, što u konačnici dovodi do dubokog unutarnjeg nezadovoljstva jer jednostavno nije moguće imati sve, a dovodi i do otuđenja čovjeka jer on na ostale ljude počinje gledati kao na suparnike u stjecanju dobara, a ne prijatelje i osobe s kojima može podijeliti toliko toga dubljega, važnijega i za duh i dušu blagotvornijega od utrke za najnovijim parom dizajnerskih tenisica ili još pametnijim pametnim telefonom.

Čovjek ne može biti smiren i zadovoljan ako neprestano mora imati više i bolje. Kako bi imao više i bolje, čovjek mora bolje i više zarađivati i biti u stalnom strahu hoće li u tome uspjeti.

Pojedinci koji su se dobrovoljno odlučili na život u minijaturnim domovima svjesno su se odrekli tog straha i brige. Oni znaju da mogu preživjeti i s vrlo malo, znaju granice svojih potreba, u doticaju su s prirodom, a sve to ima blagotvoran i nemjerljiv učinak na njihov duh i unutarnji osjećaj sigurnosti, sreće, mira i zadovoljstva.

III. dio

[40 bodova]

Napišite esej (minimalno 300 riječi) o jednoj od sljedećih tema:

1. „Usvojite ritam prirode: njezina je tajna strpljenje” – Ralph Waldo Emerson
2. „Svijet može biti prilično loše mjesto ako ne udružimo napore kako bismo ga učinili jednakijim, demokratičnijim i održivijim” –

Fintan O'Toole, *The Irish Times*, 22. veljače 2016.

